

نقد ابزار معرفت

فرید سیاوش

نقد (کریٹیک) ابزار معرفت برای تکمیل متن است؛ نقادی، از نقد ارسطو بر افلاتون شروع میشود تا امروز در حوزه هنر، علم، ادبیات و فلسفه ادامه دارد. متاسفانه اصطلاح نقد و نقادی در میان روشنفکران ما با بار و معنی منفی آن مروج شده است در حالیکه نقد به مفهوم یک روش در خوانش متن، باعث رشد و تکامل حوزه های فکری میگردد.

ضمن اینکه برای واژه نقد (کریٹیک) تا هنوز مفهوم دیگری در زبان ما جانشین نشده است و ما نیز تا کنون با واژه نقد را با آن معنی بکار میبریم که در متون غربی ایبار و بکار گرفته شده است.

هدف من از نقد خوانش متن و مواجهه با مولف و مخاطب است تا یکسو مولف (نویسنده متن) را مورد مطالعه قرار بدهیم و از سوی دیگر پشمان مخاطب را در پشمانه شک بشویم. و در این میان منتقد خود را نیز به حیث خواننده و نویسنده دوباره سازی کند.

در این صورت نقد فرایندی میشود که زیر پای مولف را سست میکند، مژده های مخاطب را می لرزاند و بازهم در این میان آنچه را که خود (منتقد) درست می پنداشت متزلزل می سازد؛ نقد با قطعات سر و کار دارد نه با انسجام و سر سفتی متن.

ما تا متون سنتی را با نگاه تقادانه دوباره خوانی نکنیم و همپنان اگر متون مدرن را با دقت و نقادی مورد بازخوانی قرار ندهیم، همان بودیم که همان هستیم و همان خواهیم بود.

